

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Επιστημών Υγείας

Πτυχιακή εργασία

**Φωνολογική ενημερότητα Κυπριόπουλων παιδιών
προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας**

Μαρία Φιλίππου

Λεμεσός, Μάιος 2020

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Πτυχιακή εργασία

ΦΩΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΚΥΠΡΙΟΠΟΥΛΩΝ
ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΗΛΙΚΙΑΣ

της

Μαρίας Φιλίππου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια

Δρ. Έλενα Θεοδώρου

Λεμεσός, Μάιος 2020

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Μαρία Φιλίππου, 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Επιστημών Αποκατάστασης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Ευχαριστίες

Ο κλάδος της Λογοπαθολογίας αποτελεί ένα ευρύ πεδίο. Μέσα σε αυτό το πεδίο έχω καταλήξει, ότι με ενδιαφέρει περισσότερο να συνεργαστώ και να δουλέψω με παιδιά. Για το λόγο αυτό, επέλεξα το συγκεκριμένο θέμα για έρευνα. Για την εκπόνηση αυτής της μελέτης χρειάστηκε να αφιερώσω αρκετές ώρες με τα παιδιά, ώστε να πραγματοποιηθούν τα δοκίμια αξιολόγησης που απαιτούνταν.

Παρόλη την αγάπη τόσο για τον κλάδο της Λογοπαθολογίας όσο και προς τα παιδιά, η εμπειρία της Πτυχιακής εργασίας ήταν κάτι πρωτόγνωρο, επομένως, τίποτα δε θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς τους συγκεκριμένους ανθρώπους να με στηρίζουν. Ανθρώπους, που εκτιμώ βαθύτατα και το λιγότερο που μπορώ να κάνω, για να εκφράσω τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μου είναι να τους αφιερώσω λίγα λόγια εκτίμησης.

Αρχής γενομένης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την Επόπτρια της Πτυχιακής μου Εργασίας, που παρόλες τις ευθύνες και υποχρεώσεις της, ήταν πάντα εκεί, για να μου προσφέρει συμβουλές, καθοδήγηση και διορθώσεις, ώστε να ολοκληρωθεί η παρούσα εργασία. Όλα αυτά, με έναν επαγγελματικό και συνάμα φιλικό τρόπο. Δρ. Θεοδώρου Έλενα, νιώθω πολύ τυχερή που με επιλέξατε να συνεργαστούμε και σας είμαι πραγματικά ευγνώμων.

Συνεχίζω, εκφράζοντας τις πιο θερμές μου ευχαριστίες σε ένα πρόσωπο που όλους αυτούς τους μήνες, στάθηκε στο πλάι μου, σαν δεύτερη μητέρα. Ο λόγος, για την μέντορά μου στην Κλινική άσκηση, όπου χωρίς τη δική της οργανωτικότητα, πίστη και αποφασιστικότητα τίποτα δεν θα ήταν το ίδιο. Η μέντοράς μου ήταν ο άνθρωπος που με ηρεμούσε, όταν το άγχος με κατέβαλε, δίνοντας πρακτικές λύσεις και βάζοντας σε «τάξη» το μυαλό και το πρόγραμμά μου. Κα. Προδρομίτου Νίκη, δεν έχω λόγια να εκφράσω το πόσο ευγνώμων σας είμαι.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω επίσης, όλους τους γονείς που έδωσαν τη συγκατάθεση, για να μπορέσω να χορηγήσω τα δοκίμια αξιολόγησης στα παιδιά τους. Εκτιμώ βαθύτατα την εμπιστοσύνη που μου επιδείξατε.

Δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω τους πρωταγωνιστές αυτής της εργασίας – τα παιδιά - που ήταν τόσο συνεργάσιμα κατά τη διάρκεια των συνεδριών αξιολόγησης.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους δικούς μου ανθρώπους. Τα μέλη της οικογένειάς μου, που με στήριξαν ο καθένας με τον τρόπο του, για να διευκολύνει τη διαδικασία της μελέτης μου και τις φίλες και σύντομα συναδέλφους, που μοιραζόμασταν γνώσεις, ανησυχίες και ιδέες, για την ολοκλήρωση των εργασιών μας.

Χωρίς όλους εσάς τίποτα δεν θα ήταν το ίδιο. Σας ευχαριστώ εκ βάθους καρδιάς και σας είμαι πραγματικά ευγνώμων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια ποσοτική έρευνα που στοχεύει στην περιγραφή των δεξιοτήτων Φωνολογικής Ενημερότητας (ΦΕ) - μιας ικανότητας, στενά συνδεδεμένης με τα πρώτα στάδια ανάγνωσης και γραφής- και τη δημιουργία νορμών, σχετικά με τη Βραχεία μορφή του ΜέταΦΩΝ τεστ που αντιστοιχεί σε ανιχνευτικό εργαλείο. Οι νόρμες, βασίζονται στα αποτελέσματα που θα ληφθούν από τη χορήγηση του συγκεκριμένου εργαλείου σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Τέλος, παρουσιάζονται εισηγήσεις για την τροποποίηση των λέξεων της Βραχείας μορφής του ΜέταΦΩΝ τεστ, που δεν χρησιμοποιούνται στην Κυπριακή διάλεκτο, με απώτερο σκοπό, την εξαγωγή αντιπροσωπευτικότερων αποτελεσμάτων. Στην έρευνα, έλαβαν μέρος παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας (5 - 9 ετών), τα οποία ήταν ομιλητές της Κυπριακής διαλέκτου. Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε ήταν τα εξής δοκίμια: DVIQ (Diagnostic Verbal IQ Test), Εικόνες Δράσης, Δοκιμασία Εκφραστικού Λεξιλογίου, Διάκριση φθόγγων και Λεξιλόγιο (δύο κλίμακες του Αθηνά τεστ), Bus Story test, Ravens test, PPVT (Peabody Picture Vocabulary Test), Επανάληψη προτάσεων, ΜέταΦΩΝ τεστ (Βραχεία μορφή). Ωστόσο, η έρευνα επικεντρώθηκε στη Βραχεία χορήγηση του ΜέταΦΩΝ τεστ - δοκίμιο Μεταφωολογικής ανάπτυξης και αναγνωστικής ετοιμότητας ως προς τη Φ.Ε, το οποίο αποτελείται από 15 κριτήρια αξιολόγησης. Αρχικά, πάρθηκαν οι απαραίτητες άδειες και συγκαταθέσεις. Έπειτα, χορηγήθηκαν τα δοκίμια στα παιδιά, στον σχολικό χώρο και ακολούθως, τα αποτελέσματα περάστηκαν σε Η/Υ, και αναλύθηκαν στην Excel. Τα αποτελέσματα των παιδιών στο ΜέταΦΩΝ τεστ συγκρίθηκαν με τα αποτελέσματά τους στην Κλίμακα Διάκρισης Φθόγγων, όπου διαφάνηκε ασυμφωνία μεταξύ των δύο δοκιμίων. Αυτό, οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι τα παιδιά χρειάζονται περισσότερη εξάσκηση με δραστηριότητες Φ.Ε στην προσχολική ηλικία, αφού θεωρείται προϋπόθεση για την επιτυχημένη ανάγνωση και γραφή.

Λέξεις κλειδιά: Φωνολογική Ενημερότητα, ΜέταΦΩΝ τεστ, παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, Κυπριακή διάλεκτος.

ABSTRACT

This paper is a quantitative study aimed at describing the skills of Phonological Awareness (PA)—skills foundational to the successful development of reading and writing—and the creation of norms relating to the Short Form of the Metaphon test (screening test) . Norms will be based on results obtained from the Short Form of the Metaphon test taken by children attending preschool or the first year of primary school. Finally, amendments to the Short form Metaphon test will be suggested, such that results obtained from the test are better representative of speakers of the Cypriot dialect. The research involved children of preschool and primary school age (5-9 years old) who were speakers of the Cypriot dialect. The following tools were used: DVIQ (Diagnostic Verbal IQ Test), Action Images, Expressive Vocabulary Test, Vocal Distinguishing and Vocabulary (two scales of the Athena test), Bus Story test, Ravens test, PPVT (Peabody Picture Vocabulary Test), Repetition of sentences, Metaphon test (Short format). However, the research focused on the Short form of the Metaphon test—a tool for Metaphonological Development and Reading Readiness with respect to PA consisting of 15 evaluation criteria. Upon obtaining the necessary permits and consent the tests were administered to the participating children within the school environment. The results were then passed to a computer and analyzed in Excel. The results of the children in the Metaphon test were compared with their results on the Sound Distinction Scale, where there was a discrepancy between the two tests. This leads to the conclusion that children need more practice with preschool activities as it is considered a prerequisite for successful reading and writing.

Keywords: Phonological Awareness, Metaphon test, children of preschool and primary school age, Cypriot dialect